

de viață pe cari însăși înțelepciunea lui le-a croit. Din punct de vedere moral s'ar găsi o soluție numai atunci când profunde jigniri și nemulțămiri l-ar fi alungat în brațele dușmanului. Am avea astfel în fața noastră un Coriolan, pe care mândria rănită l-ar fi împins în prăpastie. Dar, cum știm, nu l-a jignit nimeni, dimpotrivă l-am încărcat cu daruri și onoruri. Este deci un falș Coriolan părintele Mangra și tare ni e teamă că se apropie de o apariție socială mult mai comună și mai înfrățită cu zilele noastre, decât cu atmosfera de severitate morală a anticității. Azi Coriolanii trăiesc doar' prin cărți, azi negustorii sânt la modă.

Coborît în raza de cercetare a preocupărilor vulgare, pasul părintelui Mangra își găsește o explicație. Aceasta este dorul de a parveni, pofta de-a ajunge în scaunul vlădicesc prin ajutorul guvernului și prin iertarea noastră. Va fi adoptat și Sf. Sa jalnică și nenorocita psihologie a mitrei, care a orbit pe mai mulți oameni din clerul nostru superior. Acești oameni judecă cam așa: mitra este rezultanta a doi factori hotărâtori, alegătorii bisericești și guvernul; reușita de-a parveni este deci determinată de abilitatea susținerii unui echilibru prielnic între acești doi factori atât de opuși. Deci nici prea naționalist, ca să nu te compromiți la guvern, nici prea guvernamental ca să nu te faci uitat alegătorii. De-aici o mulțime de balansări rușinoase, poticnirile cunoscute ale speculei. Părintele Mangra își va fi zis probabil așa: »Trebuie să fac o lovitură mare, care să mă rehabiliteze la guvern. Cât pentru românii mei, e nemăsurată iertarea lor; ei totdeauna au vițel de tăiat pentru un fiu rătăcit!«

Aceasta pare a fi psihologia actuală a părintelui Mangra. Deopotrivă de detestabilă și ca valoare morală și ca combinație speculativă. Părintele Mangra a încetat de un om de omenie, fără să devină un bun negustor. Va fi primit de unguri cu oarecare alai, cu indulgirile cu cari se răsplătesc de obicei fugarii cari se

laudă, că știu culcușul și ascunzișul dușmanului, dar va fi redus repede la valoarea adevărată. Pierzându-și rostul și însemnătatea în viața noastră publică, la unguri va număra prea puțin și va fi așezat degrabă în camera de vechituri a politicei guvernamentale. Cât pentru noi, fie pe deplin asigurat Sf. Sa, că această pășire i-a închis pe veci porțile acestui neam. E prea mică lumea noastră pentru păcate atât de mari și cu cât trece vremea, cu atât societatea noastră, în lupta de premenire a valorilor morale, va fi călăuzită de principiile unei severități mai răspicată. Iată deci că și mitra părintelui Mangra a fost sfărmată de acest pas fără noroc.

Vom avea deci în fața noastră un nou dușman politic. În publicistică și în parlament, poate, va răsări figura archimandritului Mangra, care preferă un scaun de deputat unguresc celui de membru al Academiei române, unde nu va mai putea călca în urma acestui caz flagrant de incompatibilitate morală. Il vom vedea și-l vom privi cu toată liniștea în față pe acest înfrînt al poftelor deșarte. Vom avea întrinsul un slab adversar, pentru că transfugii cu moralul desordonat nu sânt nici când primejdioși.

Va fi însă o apariție nespuse de tristă chipul acestui preot, căruia soarta nu vrea să-i dea nici una din frumoasele mulțămiri ale bătrînețelor. În tovărășia lui Burdea, Șeghescu și alți păcătoși mărunți, îmbătrînit, distrat, încurcat, supt ploaia de săgeți a deputaților noștri, sbuciumat de amestecul tragic al trecutului cu prezentul, ne mai având credința noastră și neputându-și câștiga cinstea ungarilor, — astfel își va fărâma zilele o viață greșită...

Din potopul de amintiri, cari îmi aduc aminte imaginea călugărului tribun, reinviu una. Era la Predeal, în zilele Memorandului. Era cuvintări, era însuflețire și flori și cântece. Călugărul Mangra, răpit de elanul dragostei de neam, le-a dat un steag al-

bastru studenților bucureșteni și când vă veți întoarce la noi ni-l aduceți întreg...

Stau și mă gândesc, ce ciudat suflet e vremea.. Să se împlinească acelor clipe, unde te-ar găsi rinte Vasile?..

— Unde te-ar găsi?..

Noul episcop al Caransebeș
Lloyd din Budapesta, aducând știri din prezența noului episcop român al Caransebeșului, Dr. Miron Cristea la Maj. Sa, da următoarea descriere:
'român ortodox' care face următoarele:

»Ocuparea scaunului de episcop al Caransebeșului a fost întotdeauna o chestie de interes nu numai pentru români, ci și pentru unguri. Pentru credincioșii diecezanii, importanța ca episcopul prin caracterul său să pună capăt decăderii moralei și să reducă în același timp clerul la o viață creștinească și promovând călătoria pe vecuri lungi, episcopii nu sânt numai răscălași ci și conducătorii politicii al țării, lucru recunoscut și de cărturarii momente de importanță mare în istoria noastră. Înalt a reprezentat poporul românesc în vremea mitropolitului Șaguna, fără a căruia nu se pornise nici o acțiune serioasă. Că de atunci încoace chestia a ajuns atât de acută, e a se atribui împrejurării că după moartea lui Șaguna alt episcop român n'a putut să ia asupra sa de intermediator între ungurime și români. Acum însă ungurii și românii simțesc nevoia chestiei naționalității or a ajuns o arzătoare și supt acest raport pe episcopul în viitorul apropiat li așteaptă un rol deosebit. Politica românilor din Ungaria a ajuns să recunoască constituția Ungariei în care și se năzuiesc a promova interesele poporului român în cadrele acestei constituții. Din punct de vedere este a se judeca și alegerea Cristea».

În cele următoare, »românul ortodox laudă binemeritate noului episcop pentru dorul lui de muncă dovedit și până la

Jean Moréas.

— Din volumul »Les Syrtès« —

I.

În vatră ard tăciunii — tăciunii negri cu flăcări roze; — afară urlă vânturile posomorâte; vânturile zilelor de iarnă.

De căminul roșu de rugină — pisica își freacă spinarea slabă. În foșnetul perdelelor — par'car mișuna un roiu:

E trecutul, e trecutul — ce plânge îndușoșarea moartă — e fericirea dusă de vreme — ce cântă cu glas obosit.

II.

De unde vine ăst desmierdător cântec de zori — cântat par'că într'o navă, — în care se amestecă un pizzicato — de chitară și de monolină?

Ce rost are căldura asta de plumb — în care trec miresme de portocal — și ce rost are ciudata cohortă — de pelerini cu răsă albă?

Și femeia asta cine e — femeia asta ce pare — pictată de bătrânul Tintoret — în rochia ei de marmoră colorată?

Mi-aduc aminte, mi-aduc aminte: — sânt anii morți, — sânt cununi vestejite — și sânt visele-mi de odinioară!

III.

De căminul roșu de rugină — pisica nu și mai freacă spinarea. În foșnetul perdelelor — nu se mai aude roiu mișunător.

În vatra plină de tăciunii negri — sîinse-s flăcările roze; — și numai vânturile posomorâte urlă — vânturile zilelor de iarnă!

Mânile tale.

I.

Mânile tale ce par că es dintr'o țesătură Străveche, în care argintul se împletește cu aurul [brun,

În care, în valma ciudă a broderiilor Se cocosează'n relieful marginea chipurilor, — Îmi vorbesc de răpiri frumoase, de orgie regală Și de lupte medievale între voinici, de cari [mi-e dor.

II.

Mânile tale cu unghia trandafirle și tăioasă ca [un cioc

Trebuie să fi instruat odinioară harpa ș'alăuta Supt pologul încrustat al porticei ogivale Ce-și deschidea împletiturile de aur în răcoarea [văli,

Și, pline de mângălere, să-și fi înroșit finele [linele

De chrysopras, în sângele hughenoșilor.

III.

Mânile tale cu degete pale par mâini de sfântă Visată de Otto și zugrăvită cu pioșie, Într'un colț întunecos al vr'unei biserici Plină de reverende aurite, de făcii de moaște,

În care-aș vrea să dorm ca un episcop Într'un mormânt sculpat, fără teamă

Vreau o dragoste..

Vreau o dragoste plină de suspine și

O dragoste cu fruntea palidă, împodobită

De trandafiri, cărora ploaia lor a șters

Vreau o dragoste plină de suspine și

Vreau o dragoste tristă ca un cer de

O dragoste ce-ar fi ca o pădure plină de

În care sură cornul melancolic în noaptea

Vreau o dragoste tristă ca un cer de

Făcută din remușcări ușoare și sărutări

Inima mea...

Inima mea e un cosciug gol într'un

Sufletul meu e un castel bântuit de corbi

— Inima ta e o grădină plină de ceai

Sufletul tău e alb ca alba colombară.

Visul meu e un cer scund în care suspina

Viitorul meu o moviță înțelenită pe bătrân

— Visul tău e curat ca cel mai curat

Viitorul tău suride ca un răsărit de soare

Aceiași lucru se întâmplă și cu noi. Eram pe lângă un popor cu două clase culte și două clase deosebite. Val de sufletul meu ce am pățit când am început la Sibiu să scriu în *Tribuna*. Călosul asta a venit să ne strice limba, se zicea călosul mine în Sibiu. Și ce-am făcut în politică? Mic. Tot ce-am făcut a fost în cultură, căci am avut din două clase culte deosebite un popor aceeași cultură.

Și când cineva zice că au lucrat și lucrez con-patriei mele — care din nenorocire nu mai e mea — voi zice că e greșit. Se va zice că voim să facem cultura noastră românească. Nu avem să lăce și școale pentru asta. Când Ruseșii-Si-au era copil părinții lui I-au mutat în partea ungurească a Șirlei ca să învețe ungurește, dar tot nu voia, iar când l-s'a făcut observație a spus: Să învețe ei copiii de ungur românește să vreau să vorbească cu mine românește. Acei însă principiul șovinismului. Noi însă nu vrem șovinism. Nu cerem o poziție de predominanță în țara asta, cerem numai puțința de a ne afla în potrivire cu firea noastră și limba noastră. Noi bătrânii nu am avut norocul să ajungem, dar vă doresc ca copiii d-voastră să ajungă și ei la acest lucru ca să-i puteți crește în limba și cultura românească.

Cuvântarea asta a fost ascultată cu adâncă în-tărire. Când isprăvisse d. Slavici o salvă de a-luce și îl răsplăți. Studenții se aflau ca supt un bec și ascultaseră cu toată încordarea atențiunii, zădărnici fiecare cuvânt, sorbind frumusețea clară a stilului limpede și literar al cuvintelor dlui Slavici.

El mai vorbit bine studentul Ion Duma, care făcând sentimentele de recunoștință ale studenților și un student bucovinean care întâmplător se afla în Budapesta, d. Nicu Sauciu care a exprimat mulțumiri sale și a spus că a contat aici mai mult spirit românesc decât în vîna.

Slavici a mai vorbit odată răspundându-i pe trecut cele mai frumoase zile ale mele în vîna, zise. Nu-l dăpă să cu l' doli români acolo. Așa o minime cu ajutorul s'arbitrar

ca să ză... am...

ca să ză... am...

Din România.

Aniversarea morții lui C. A. Rosetti.

S'a împlinit un pătrar de veac de când închis ochii C. A. Rosetti. »Voința Națională« își aduce aminte de marele mort următoarele cuvinte calde:

Un pătrar de veac se împlinește astăzi de când a închis ochii C. A. Rosetti. Datori sântem, români și liberali, să ne aducem aminte cu via de figura în veci neperitoare a democratului sincer, a idealistului care o viață întregă a ardat cu abnegație și devotament de apostol al liberalismului și a democrației.

Sfântă și neștersă va rămâne de-alungul anilor pilda pe care Rosetti a lăsat-o generațiilor noastre. Pe vremurile acestea când materialismul oportunitate sânt la ordinea zilei, idealismul Rosetti este ca un Izvor nesecat dela care se pot inspira energiile prezentului.

În acest pătrar de veac sămănța idelilor mari și generoase pe care cu atâta talent a sădit-o Rosetti în sufletul poporului, a prins, a încolțit și a înfructuizat; idealurile lui au devenit realități.

Să cuvine dar să ne plecăm frunțile și cu ploasă reculegere să pomenim numele unui om care n'a trăit pentru dânsul, ci pentru binele obștesc.

E un sfert de veac dela stingerea unui dintre cei mai mari bărbați ai generațiunii celei mari, care a făcut unirea principatelor. Intre titanii epocii eroice, dacă C. A. Rosetti n'a strălucit în oratorie ca un Kogălniceanu și în diplomatie ca un Ioan Ghica, în schimb a fost unic printre toți cei dela 1848 prin voința sa de fier și prin caracterul său inflexibil. Unicul din toată pleiada aceea de talente strălucitoare și de înlmi mari, a rămas credincios principiilor ce le-a însușit dela a li-a republică franceză, pe timpul (1846) când a venit în contact cu un Mazzini Michelet, Edgar Quinet, Ledru Rallin, și alți mari apostoli pregătitori ai epocii moderne. Statornicia aceasta a lui în principiile democratice republicane l-a făcut să-și urmeze calea sa singur, când tovarășii săi de luptă cărmuiră pe altă cale. C. A. Rosetti n'a știut să tergiverseze, să pacteze ori să intre în »combinațiuni« mai mult sau mai puțin istețe. Din cauza aceasta el s'a separat de I. C. Brătianu, vechiul său tovarăș de lupte.

A descrie viața lui C. A. Rosetti însemnează a scrie istoria epocii dela 1848-1885. Iată numai câteva momente mai caracteristice.

La 1848 fiul de boier C. A. Rosetti avea o librărie ce o ținea în tovarășie cu Winterhalder în casele unde acum e Clubul tinerimii și în prăvălia în care azi e un magazin de pălării. Molike, care pe atunci își terminase școala militară la Kopenhaga (cu cheltuiata regelui Danemarcei) apucat de dorul să cunoască orientul european, veni la București. Fiind lipsit de mijloace el s'a angajat în librăria ce o conducea Winterhalder. Cu ocazia aceea viitorul mareșal și făuritor al unității Germaniei, făcu cunoștința cu C. A. Rosetti, care apreciând inteligența înaltă a ofiter danez, socoti că nu e pentru el deosebit de puțin interesant să-l cunoască și de a-l recomanda lui Omer pașă, — căci pe vremea acela avea cunoștința imorală în București Omer pașă era cunoscut și mareșal și elev și al lui

Constantinopol și de-aceiași în meșopotamie. Trei ani cât a stat Molike în serviciul Turciei a câștigat gradul de căpitan, iar ca să a oferit serviciile sale Prusiei a fost primit cu gradul de maior. De aici înrolo cariera lui Molike s'a deschis netedă și largă, și când șeful statului major al Germaniei unite văzu că noi eram în lupta pentru independență, el așinti privirile sale asupra țării, în care l'a rășăit steaua cea fericită, și ne-a asistat cu consiliile sale înțelepte.

După atrocitățile din Bulgaria și războiul sâ-burc (1875-1876), războiul dintre Rusia și Turcia devenise inevitabil. Idealul multor bărbați politici Neutralitatea României nu se mai putea menține. În astfel de împrejurări trebuia să mergem ori cu rușii ori cu turcii, neutri nu puteam sta nici într'un caz. Firește ne-am aliat cu cine era de aliat și am declarat războiul Turciei. Dar până la declarare prințul Carol a ținut un sfat cu toți fruntașii țării între cari firește era și C. A. Rosetti. Chestiunea era extrem de gravă. Pentru prima oară, pentru mai bine de două secole și jumătate armata română avea să redeschiză era victoriilor lui Mihai Bravu. Dar mulți nu mai aveau încredere în curajul sufletului umilit al țaranului și nici în armele ruginite.

D. A. Sturdza, care era și el de față la marea adunare a propus să se retragă cu armata în munți: alții, cu gura pe jumătate ziceau ca să resistăm, numai C. A. Rosetti ridicându-se drept în fața prințului Carol, zise cu o voce de stentor: »Măria Ta să trecem Dunărea!«

Entusiasmul lui C. A. Rosetti a electrisat pe toți cei prezenți...

Situația politică.

Arad, 22 Aprilie.

Adunarea Ligii votului universal.

Aseară a avut loc în Budapesta anunțata adunare a Ligii votului universal. Adunarea a avut o mare reușită, prevestind noului factor în propăganda politică din țară, frumoase rezultate. Adevărat că felul cum s'a constituit Liga inspiră legitime nedumeriri, căci e cam enigmatic rostul ce i-s'a rezervat baronului Bánffy, fostul prim-ministru de urgență pomenire, în fruntea unei organizații care și-a ales ca țintă lupta contra reacțiunii oligarhilor. Adunarea de altfel a fost cercetată de mai multe mii de cetățeni din capitală și a fost stăpânită de o mare însuflețire până la sfârșit.

În vorbirea sa de deschidere baronul Bánffy a spus că cercurile conservatoare au pornit o intensă agitație pentru falsificarea reformei electorale. Boierii conservatori și feudali se tem de o Ungarie liberală a tuturor cetățenilor. Față cu alianța lor reacționară s'a ivit necesitatea unei contra alianțe, care să lupte pentru votul universal, egal și secret. Aceasta e scopul adunării. Trebuie să alcătuim o reformă electorală care să nu favorizeze exclusiv interesele și privilegiile claselor feudale, ci să garanteze dezvoltarea întregii societăți »naționale«.

În doilea orator, profesorul universitar Bokay a spus că după o îndelungată cumăntare s'a vădit de abso-ura necesitate a votului universal. Face parte din partidul guvernamental, prin prezența lui la adunare, vrea să arate că și membrii partidului guvernamental pot fi aderați unei reforme...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Pentru cumpărare de cărări pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ Weismayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyadi.

Perspectivile partidelor ungurești la alegeri.

Litografiatele budapestane de astăzi desmint rând pe rând toate svonurile despre existența unor neînțelegeri în partidul guvernamental și în sânul cabinetului. Conform acestor desmintiri atât în partid cât și între membrii guvernului domnește cea mai perfectă armonie de vederi. Svonurile cu toate acestea nu vor să înceteze, ele se mențin și par a se acredita tot mai mult în lumea politică ungurească, în ciuda desmintirilor guvernului, dovadă că ele nasc din stări totuși adevărate. Un membru de autoritate chiar, al partidului guvernamental, face azi în coloanele ziarului »B. H.« niște declarații, cari, departe de a resfira svonurile, fac o serioasă mărturie despre adevărătatea lor. Sânt interesante aceste declarații apoi, mai ales fiindcă ne deschid o perspectivă îndeajuns de lămurită a sorților de izbândă cu cari pot să calculeze singuraticile partide ungurești și în special partidul guvernamental. Dăm la vale în rezumat aceste declarații, căci ele par a cuprinde indicații exacte asupra situației:

Să luăm întâi reforma electorală, — Incepe politicianul din chestiune. În sânul partidului guvernamental contele Tisza manifestă o atitudine mai eclatantă. A fost și există și azi o mică abatere între vederile contelui Tisza și între vederile câtorva membri ai cabinetului, dar *divergențele dintre contele Tisza și contele Kluen-Héderváry sânt aproape dispărute*. O apropiere mai evidentă s'a săvârșit între cei doi bărbați politici, în timpul din urmă, și mai cu seamă dela scandalurile parlamentare încoace. Amândoi vor o reformă electorală, — cu asigurarea supremației raselor maghiare în chestiunilor de

reformă electorală. — vine pentru a se înțelege între ei. De altfel preocupă principală a primului-ministru e azi să câștige majoritate la alegeri. Chestiunea reformei electorale e și așa o chestiune de mai târziu. Până să devie actuală se vor întâmpla și pot să se întâmple multe de toate.

— Ce privește nemulțumirile din sânul partidului, ele sânt adevărate, nu formează însă decât un simptom efemer. Nemulțumirile au fost provocate de două împrejurări: una că o parte din oamenii mai vechi se văd trecuți cu vederea, cealaltă că unii dintre candidați nu vor ori nu pot să facă față nici măcar așanumitelor chestiuni constituționale la alegeri. Ochiul guvernului se oprește asupra celor cu parale, dar mai ales asupra celor cari au »rădăcini« în singuraticile circumscripții. Sânt nemulțumiri și din pricină că miniștri și secretarii generali ai ministeriilor candidează în câte trei până'n patru circumscripții mai sigure. Sânt multe anevoințele și cu alegătorii: cele mai multe circumscripții cer candidarea unui ministru ori secretar general. Unuia dintre miniștri de pildă i-s'a lmbiat candidaturile a 12 circumscripții. Se plâng apoi unii și pentru că guvernul arată oarecare condescendență față cu candidatura unora dintre bărbații politici mai de seamă ai celorlalte partide. Guvernul însă nu vrea să zădărnicească pentru totdeauna posibilitatea unei colaborări cu ei în viitor.

— În privința sorților de izbândă la alegeri păreri sânt încă diferite. Toți nădăjduiesc însă că partidul guvernamental va obține majoritatea, dar nu sânt toți de aceeași părere asupra numărului ce vom reprezenta în cameră. Oamenii mai vechi și mai serioși doresc ca agitația alegerilor să se reducă după puțină, iar nu să se potențeze. Guvernul dorește să aibă opoziție în cameră, căci fără opoziție jo adevărată activitate parlamentară nici nu se poate închipui. Alegerile de-acum vor fi fără îndoială dintre cele mai a-

gitate. Amintirea alegerilor din 1905 prebabil să se spălătăcească acum, căci atâția candidați ca în prezent n'au mai fost niciodată în Ungaria la alegeri. Fi-vor, cu siguranță, enorm de multe balotajuri.

Cu cât cinism și lipsă de sfială se mărturisesc în aceste declarații mijloacele de corupție bănească cu cari va opera guvernul la alegeri. El va trebui să facă sforțări cu adevărat titanice pentru a obține cu ele majoritatea. Cea ce e sigur însă: rezultatul alegerilor e de-opotrivă enigmatic încă atât pentru guvern cât și pentru toate celelalte partide.

Partidele opoziționiste ungurești sânt și ele animată de cele mai trandafirii nădejdi. *Partidul lui Kossuth* se laudă numai cu vești bune. Va pune candidați în 160—180 de circumscripții și speră să izbândească cel puțin 100 până în 120 de locuri.

Partidul lui Justh va pune candidați în vre-o 100 de locuri și speră să învingă în vre-o 68. Adversarii justhiștilor însă cred că el nu vor reprezenta în camera viitoare un număr mai mare decât 40 de înși.

Partidul clerical speră să poată menține cel puțin mandatele din trecut.

Declarațiile ministrului Lukács.

Ministrul de finanțe a făcut ieri corespondentului ziarului »N. W. T.« următoarele declarații:

— Eu am fost la Semmering exclusiv pentru a mă recreia. N'am făcut declarații nimănui, și nu mai cu seamă ce privește alegerile, căci eu n'am în afacerea asta nici un amestec. E adevărată știrea că regele va merge la Budapesta, dar asta a făcut-o regele și în ați ani pe vremea asta. Că va acoraa și audiențe, e un svon colportat.

Dieta provincială din Bosnia.

Din loc competent se anunță că dieta provincială din Bosnia se va deschide între 3 și 13 Iunie. Nu se știe dacă va lua parte la inaugurare și un membru al casei domnitoare.

Campania electorală.

Ziua alegerilor.

»P. Lloyd« are informația mai nouă că alegerile vor începe la 24 Mai n. iar Camera deputaților se va convoca pe ziua de 22 Iunie.

Știrea aceasta până acum n'a fost încă confirmată.

Vești bune din Blhor.

Ziarului »Lupta« i-se scrie din părțile Belușului:

»Sufletul mă doare când citesc de rădăcirile unor preoți și țărani, cum e cazul cu cel cari merșeră la Pesta — din Oravița și Mândruloc — în interesul candidaților de neam străin! Beșii se lasă seduși de banii lui Iuda și de ademenirile acelora, cari nu să le promoveze interesele ba vreau chiar să-i folosească pentru scopurile lor. În tot răul alăta mângăiere avem, că sânt puțini acești rădăciți, și numărul lor descrește; să sperăm că va dispărea cu desăvârșire. Dela bunul Dumnezeu!

Pe cât sânt de dureroase unele cazuri de sus, pe atât ne umple inima de mândrie auzind de purtarea demnă și altor țărani români! Bravii români din Mezeș de lângă Beluș, precum la alegeri, așa și acum sânt la înălțime, cu candidatul iubit Dr. Vasile Lucacu, putere să i abată dela aceasta, înțelegem numai calea dreaptă poate duce la izbândă lăscă acești țărani vrednici și toți ceilalți plini-și vor datorii sfântă! Câtă vreme astfel de oameni, nu ne este frică de mârșave!

Consfătuire la Orăștie.

Mal mulți fruntași români din Orăștie chemat pe Sâmbătă în 10/23 Aprilie au ținut o întrunire intimă a fruntașilor din comuna electorală, — pentru a iscăli un apel către toți românii din cerc și a stabili candidarea dlui Burdea și a face conchemarea adunării mari de

Adunarea mare de candidare va avea loc pe ziua de sfințele Paști în Orăștie, — pe această parte și mai mulți din foștii deputați stimatori ai deputatului nostru Dr. Aurel Burdea.

Caransebeșul pentru Dr. Burdea.

Citim în »Libertatea« din Orăștie:

»Cea mai fierbinte dorință a bunilor români din Caransebeș e: a scoate pe vândutul Burdea din locul de deputat al Caransebeșului.

Mai mulți fruntași de acolo au hotărât să se oprească în fața lui Burdea și o dea cu aprigul și pe niciun deputat al Orăștiei Dr. A. Vlad.

Pe cât aflăm, o deputațiune va veni în Caransebeș să roage pe d. Dr. Vlad să primească în locul lui Burdea pe dl. Dr. A. Vlad, care va fi în luptă de răsturnare asupra vândutului Burdea.

Vințul-de-sus. Săptămâna trecută, candidatul guvernamental Csegezi și-a ținut vorbirea de la S'au lăsat momiți și câțiva români să păștească steagul partidului național român — în fața doi preoți români, dintre care unul a avut îndrăzneala să-și ridice și cuvântul în favoarea candidatului guvernamental.

Unul e preotul din Ormeniș, Ioan Păcuraru, celalalt e vrednicul său ginere, preotul din Murăș-Decea.

Acest din urmă om tânăr, care a studiat la Brașov, într'atâta și-a uitat de sine, că să le vorbească Românilor de față, cortându-l pe candidatul guvernului!

Candidatul partidului național român din Turda, Valer Moldovan, avocat în Turda.

Candidați ungurești.

Dicio-Sân-Mărtin. Candidatul guvernamental Sândor János și-a început turneul.

Aleșd. Impotriva lui Farkasházy Zoltán (justhist) candidează proprietarul Schwab, guvernamental.

Cehul-Silvaniei. Contele Bornemisza candidează fără program. Candidatul partidului național român e dl Dr. Ioan Erdelyi, Budapesta.

Radna. »Justhistii« din Radna au ales pe avocatul Bodó Albert. Noua candidatură are șanse că poate se vor găsi zeci de oameni cari să-l candideze și în ziua alegerii.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely** și fabricanți de mobile în Marosvásárhely

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și corpurile de iluminat, 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a țării. În provincie la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți!

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 22 Aprilie n. 1910.

Mark Twain. 1835—1910.

O telegramă din New-york aduce știrea, că cel mai mare umorist al Americii Samuel Langhorne Clemens, cunoscut supt pseudonimul ajuns celebru Mark Twain, a murit ieri noapte în Hartford. Mark Twain s'a născut la 30 Noemvrie 1835 în orașul Florida statul Missouri. A început ca zețar într-o tipografie, apoi s'a făcut matelot, pentru a se face mai mult săpător de aur. N'a avut însă noroc nici cu aurul și a trecut ca redactor la o revistă din Virginia City, unde a început să publice schițele, cari erau să-l facă celebru în lumea întreagă. Dela 1864 a plecat la San Francisco, trăiește mai puțin griji și face repetite călătorii în America și în Europa.

Călătoriile sale în Europa le-a descris în două volume „The innocents abroad” (Nevinovății în străinătate) și „A tromp abroad” (O pribegie în străinătate), două lucrări pline de umor și satiră. Mark Twain a fost un maestru al umorului american. Spirit de observație fin, poet și visător, deși pare aproape saltimbanc, tot ce a scris și spus a avut un înțeles mai adinc. A fost mare maiestru în satiră, pe care a ridicat-o în America la un nivel literar înalt.

A publicat și câteva opere serioase, între cari și „The prince and the pauper” (Prințul și săracul), — dar a revenit în totdeauna la satiră și predilectă: sbiciuirea slăbiciunilor omenești.

Dintre schițele umoristice ale lui Mark Twain multe sunt traduse și în românește, prin deosebite reviste literare. Biblioteca pentru toți a publicat de-asemena o traducere, cuprinzând mai multe schițe.

Școală de aviațiune în Arad. Școala de aviațiune de benoidă a cerut prințul să-l desemneze ca director. Prințul a acceptat și a desemnat pe un inginer ca director. Școala va face instalații pentru clădirea de avioane.

Scandalul studenților ruși. Din Moscva s'a știrea că poliția a arestat pe mai mulți studenți ruși, toți din familii bune. S'a dovedit asupra lor că au furat lucrurile bolnavilor cari așteptau în salele de consultație. Asupra lor s'au pus pedruzeci de furturi prin cari au cauzat pagubă de 10.000 de ruble. Banii ce ieșiau din buzunarele furate se duceau pe chefuri.

Juvaerele lui Abdul-Hamid. Zilele acestea se vor vinde în Paris juvaerele exsultanului otoman. A fost trimis un consilier al porții otomane ca să supravegheze vânzarea. Vânzarea juvaerelor se urcă la două milioane de lei.

Soții Toselli. Ziarele italiene agită zilnic conflictul soților Toselli și dă mult de vorbit asupra polemicii provocată de cei doi avocați și imprecințiilor. Anume avocatul din Firenza al contesei de Montignozo i-a comunicat lui Toselli că e în proprietatea unui act prin care contesa îi asigură o rentă lunară de cinci sute de lire dacă nu va pune pedeci divorțului. Faptul acesta însă a fost aflat și de alți și a intrigat rău pe compozitor încât nici nu mai vrea să audă de despărțire. Soții Toselli vor sosi în curând la Fiesole împreună cu copila, dar vor locui deosebit.

Mari inundații în Serbia. Din Belgrad se telegrafiază că ieri, în urma unei ploii torențiale, orașul Kraguj-vetz și împrejurimile până la Lapova, au fost complet inundate.

Sânt numeroși morți. Apa a făcut adevărate ravagii prin sate și câmpii distrugând sămănăturile. Pagubele sânt enorme și se socotesc la câteva milioane. Linia ferată Kragujevalz-Lapova e distrusă în mai multe părți. Linia Belgrad Niș, nu mai e practicabilă.

Orientul expres n'a mai putut înainta dela Lapova. Guvernul a ordonat de urgență măsurile necesare.

Furt într-o catedrală. O telegramă din Moscva aduce știrea că din catedrala din Uspenschi s'au furat de pe tabloul madonei podoabe de mai multe mii de coroane. O telegramă ulterioară spune că paguba totală se urcă la 1,000.000 de ruble. Ornamentele unei statui valorau aproape 200.000 de ruble și au fost duse și aceste împreună cu o mare bucată de smaragd și toate celelalte nestimate cari le-au smuls din tablourile bisericii.

Personalul trenului de Roma arestat. Când trenul de Palermo a sosit alaltăieri la Neapole, a fost introdus pe o linie deosebită și percheziționându-se în cabina conducătorului s'au găsit o mulțime de lucrări furate dela pasageri. Intreg personalul trenului a fost arestat. Un caz analog a avut loc și în Cremona.

Recordul unui aviator. Din Nizza vine știrea că aviatorul Van der Born a făcut ieri un sbor, de douăzeci de minute, ducând cu sine încă un tovarăș. A sburat douăzeci de kilometri peste suprafața mării, creind prin aceasta un nou record.

Unde duc cetirea romanelor de senzații. Într-o revistă din București s'a publicat un articol despre un roman de senzații pentru cari se în- dărușează în generații înaintate din țară. Căruia s'a spus că la București s'a scris un roman de senzații.

Un roman de senzații de același gen s'a scris în România și se numește „Revoluția”. Acest roman de senzații s'a scris în România și se numește „Revoluția”.

La un moment dat cu toții se adunară în fața tipografiei Țăranu & C-iei. Ce se întâmplase? Elevul din clasa II-a a liceului Lazăr, anume Georgescu Vilcea, anume avind o ură neîmpăcată contra colegului său Țăranu fiul tipografului Țăranu, îl urmări pe acesta după esirea dela școală, pînă când intră în curtea locuinței din str. Smirdan.

În acel moment Georgescu care era întovărășit de mai mulți colegi între cari și de Rudinescu, a plecat de lângă tovarășii, și ajungându-l pe Țăranu, descărcă asupra lui un glonte de revolver calibrul 4.

Norocul a ajutat pe elevul Țăranu, să nu-l nime-rească glonțul, deoarece mîna criminalului elev tremurînd gloantele a intrat într-o firmă găurind-o.

Publicul în urma celor aflate rămase îngrozit. Criminalul elev știind ce-l așteaptă se făcu nevăzut. Elevul Țăranu cu lacrimi în ochi se duse la părin-tele său să-i spună epilogul acestei afaceri în care viața lui era pusă în primejdie.

Cazul fiind adus la cunoștința dlui Marin Dumitrescu, directorul liceului, în urma unei meșteșugite anchete, a descoperit într'adevăr lucruri senzaționale.

Asifel s'a descoperit că în clasa II a sus zisului liceu, printre elevi, s'a constituit de mai mult timp o societate numită a «Cruciadelor». Elevii ce făceau parte din această societate, își formară adevărate statute, asemănătoare cu acelea ale complotiștilor.

Ei aveau jurămîntul că nu se dau înapoi de a să-vîrși cele mai sîngeroase crime și groaznice atentate. Pentru a-și ajunge scopul lor se serveau de: revolvere, cuțite, pumnale și boxuri cînd asociațiunea își dădea avizul.

Intruniri secrete se ținea aproape în fiecare săptămînă.

O altă societate care urmărea aceleași groaznice scopuri se formase tot în aceeași clasă. Ea era numită a «Detectivilor» ce purta o adincă ură membrilor societății «Cruciadei».

Din această cauză scandalurile avea loc în fiecare zi. Prin faptul că elevul Țăranu desaproba în totul și

lua în rîs pe cei dela «Cruciada», aceasta i-a determinat să se răsbune.

Imediat se luă decisiunea ca elevul Țăranu să fie omorît. Arma ucigătoare aleasă a fost revolverul. Ziua fiind fixată, și planul hotărît, s'a însărcinat cu executarea odiosului atentat elevul Georgescu-Vilcea, care după cum am arătat planul nu i-a izbutit.

În urma acestui grav caz, consiliul profesoral al liceului Lazăr, supt președinția d-lui Marin Dumitrescu, a ținut o conferință. Deocamdată a fost eliminat din toate școlile elevul Georgescu-Vilcea...

Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți. Pe anul prim a școlii c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, se primesc cu înce-perea anului școlar 1910|1911 (mijlocul lui Sep-temvri.) aproximativ 25 de tineri fizicești apți cari cu 1 Septemvrie anul curent au împlinit e-tatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dînși aplicare pentru chema-rea militară, și au absolvat cu succes cel puțin suficient patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire cari tot-odată cuprind și forma rugării se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 fil. la școala de cadeți.

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sânt a se înainta la comanda școlii, imediat după primirea testimonului dela finea anului școl- lar curent, dar cel mult pînă în 8 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de amendare atunci trebuie să trimită un atestat interinal. Cererile necomplete, care se înaintează tocmai la termenul ultim, adică 8 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, ca cereri cari intenționează ob- ținerea unui loc de tot gratuit, fondat din parte statului, sânt a se înainta necondiționat la min- istrul de instrucțiune de la București pentru a se în- tîri, pînă la termenul hotărît, pe lângă celelalte cereri de primire.

Un număr de 1362 de femei au fugit cu amarii lor, lăsân- du-și pe bărbații lor... buzați. 2371 de bărbați și-au părăsit jumătățile lor, spre a-și căuta mîn- găierea unde și cum vor putea. 1120 de căsăto- riți s'au divorțat cu consimțămînt reciproc. 191.023 părechi mai trăiesc sub același acoperiș dar sunt în ceartă continuă.

152.320 de părechi se desprețesc în modul cel mai cardinal, dar se feresc de scandal public; 510.132 de părechi trăiesc cu sentimente de cel mai filosofic indiferentism reciproc; 1102 părechi duc o viață tolerabilă; 135 de părechi sunt con- siderate ca trăind în armonie; numai 7 părechi însă sunt fericite între 3 milioane de locuitori.

Mumie de 4600 ani. Cea mai veche mu- mie, aflătoare în muzeu, este cea pe care a aflat-o în 1801 vestitul egiptolog Flinders Petrie, într'un mormânt prădat, aproape de piramida regelui Snefru. Și Petrie și Maspero dau acestei mumii vîrstă foarte veche. După cercetările d-lui G. Reisner, s'a dovedit că mumia aceasta e din anul 2700 în. de Christos, din vremea dinastiei a V-a.

E cu 110 ani mai veche decât cea mai veche din cele aflătoare în vre-un muzeu, cu 500 mai veche decât cea mai veche din cele ce se află în vre-un mormânt egiptean cunoscut.

Pîn acum nu se află nicăiri în Europa mumii mai vechi de 1580 în. de Christos, deci ne lip- seau cu totul mumii din imperiul vechiu egiptean.

Bine înțeles, e vorba de mumii în toată regula, căci schelete, mai mult sau mai puțin îmbălsă- mate, se cunosc de pela 10.000 în. de Christos,

Gulere și manșete mai frumos cură- **UNIÓ** Kluj-Kolozsvár, Ferencz József-út 102. Jește fabrica de spălat cu aburi — — — Telefon Nr. 395. — — — Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

din vârsta de piatră lustruită și tot din Egipt, desceperite de Flinders Petrie.

x Petele din față. Deja e vremea să ne gândim cum să alungăm petele atât de neplăcute din față, sau ce să facem ca în genere să nu mai apară. Cel mai bun medicament contra petelor e alifia americană a lui Molnár, a cărei efect e sigur și înrețe orice alifii anunțate până aici. E recomandată de medici renumiți ca un articol cosmetic neîntrecut. Un flacon expedit gratis costă 2 coroane 20 bani și se găsește numai la inventator; farmacia la Duhul Sfânt alui Molnár Iános Szombathely, Föter 42 tr. Amănunte între inseratele de azi.

x La croitoria universală. I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cismădiei Nr. 30, Telefon 172. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebita atențiune asupra reverențelor preoțești, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se pregătesc în timp foarte scurt.

x Frații Lászlóczky, fabrică de cîrnărie, Cluj — Kolozsvár. Telefon 17. Recomandă specialitățile de prima calitate de cîrnă din Cluj, slănină și articlii de cîrnărie, precum: slănină fină (Kaiserfleisch), slănină cu aiu, cîrnă, carmanadlă, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă cîrnăboș de Cluj și sîngerete; specialități de cîrnăboș și cîrnăși, pastete și rinză de porc umplută, slănină pentru muncitori în cantitate peste 25 kg.: în fine untură curată de porc topită în vase. La comande mari și prețuri mari. Expediare cu poșta sau cu trenul. — Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri sau cu informațiuni servim bucuros

x Cei mai frumoși trandafiri, soiuri nobile trunchiuri înalte, de trei ani se găsesc în grădina bine renumită a lui Farkas Antal, în Cluj. Cei ce se vor referi la zi-arul nostru, cerând catalogul ilustrat îl vor primi gratis și franco. Amănunte la inseratul apărut în nrul de azi.

Cronica socială și artistică.

Concert în Sebeșul Săsesc. Corpul didactic din Sebeșul-Săsesc invită la producțiunea declamatorică muzicală ce se va organiza, cu concursul corului pedagogilor dela seminarul »Andreian« din Sibiu. Concertul va avea loc pe ziua de sâmbătă, 3 Mai n., în sala otelului »Leul de aur« din Sebeșul Săsesc. Inceputul la orele 7 1/2 seara. După producțiune urmează dans.

ECONOMIE.

— A 18-a însoțire de credit »Reiffelsen« în comitatul Sibiu. Ni s-a scriu următoarele: »La sfatul zelosului secretar al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, d-nul Victor Tordășianu, preotul Constantin Moldovan stăruind în mai multe prelegeri înaintea poporului din Cristian, cu conlucrarea d-lor învățători I. Dopp și Stefan Pau — s'a înființat o însoțire, care s'a și înregistrat la tribunal. Activitatea și-a început-o în 10 Aprilie 1910 st. n. Cunoscând bine împrejurările de trai, precum și ocupațiunile oamenilor, credem că această însoțire va fi de o ajutorință netăgăduită pentru toți. Este prima instituție înființată aici pentru popor și chiar de aceea credem, că cu timpul vor înțelege și aceia, cari nu sunt astăzi membri, însemnătatea acestei instituții și se vor grupa toți în jurul ei, lăsând la o parte sprijinirea însoțirilor străine de interesele noastre. Însoțirea dă împrumuturi cu 8%, depuneri primește cu 5%o«.

Pentru prăsița rămătorilor. Ministrul r. u. de agricultură, cu considerare la marea lipsă ce să simte în piețele mari de carne de porc și cu considerare la prețul de tot urcat al rămătorilor, care abia se va reduce în mod mai simțit în anii următori, află de necesar și ține a fi de interes economic, ca prăsița rămătorilor să la cu posi-

bilă grăbire un avânt mai mare și să poată servi cu cât mai mult material de valorizare. Avându-se acestea în vedere a îndrumat inspectoratele r. de economie să aibă în deosebită considerațiune prăsița rămătorilor și ia autorizat, ca privind drept ajutor de stat una a treia (1/3) parte din prețul vierilor (ierilor) de prăsiță, să n'o încaseze; mai departe, ca, în acele comune mici, în cari, din lipsa numărului recerut de scroafe, capacitatea de prăsiță a vierilor (ierilor) nu se poate folosi respective, în cari cheltuelile de ținere ale vierului ar îngreuna peste măsură și în mod neproportionat pe stăpânii scroafelor, în scopul de a să reducă cheltuelala de ținere a vierilor, să facă ministrului propuneri pentru votarea câte a unui ajutor de stat până la suma de 50 cor.

Apelăm la conducătorii și fruntașii comunelor noastre să se folosească de acest favor oferit de minister.

Sibiu, 17 Aprilie 1910.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pant. Lucașa
preș.

Vic. Tordășianu
secretar.

Plata grânelor din Aradul-Nou

15 April 1910.

S'a vândut azi:

grâu 300 mm.	11.50— 12.—
orz mm.	6.— 6.10
ovăș mm.	6.40— 6.50
secară mm.	7.40— 7.50
păpușoi 400 mm.	5.40— 5.50

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kigr. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albei — — — — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Bănățianesc — — — — —	26 » 40
De Bacica — — — — —	26 » 40
Secară de calitate I. — — — — —	15 » 80
Orzul de nouă, calitate I. — — — — —	14 » 75
Ovăș de calitate I. — — — — —	14 » 90
Orz cruz — — — — —	11 » 70

Poșta librăriei.

Ioan Agârbiceanu: »Două iubiri«, prețul 2 cor. St. O. Iosif: Poezii 1893—1908 prețul cor. 250.

Din biblioteca Socce, Scriitorii români: Istoricul români, prețul 30 fil., Nr. 95 Georgina M. Craik: Povestiri pentru tinerime, traduse din englezește de Adelina Tăslăuanu. Nr. 96. Povestii Corsicane, traduse de Virgil Caraiivan.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Un candidat de avocat

— cu praxă —

află imediat aplicare în cancelaria d-lui Dr. Romul Velici, avocat în Arad.

Josif Drăgan

Oradea-mare — Nagyvárad, Nagy Sándor

(Lângă prăvălia Cziller).

Cea mai avantajoasă sursă de cumpărat haine publice din Oradea-mare, comit. Bihorului și mitatele vecine. Haine în rate avantajoase ca în străinătate. Executare specială de materii engleze, scoțiene și din cartea de modă și gust. Mare asortiment moderne. Comandele se execută prompt și corect.

BORSZÉK

Borszék perla apelor minereale, remediu trecut contra boalei englezești și a altor. Ca beutură recoroitoare neîntrecută, între celelalte ape.

Kardos Miklós, reprezentant și vânzător gros pentru — ARAD. — Telefon 172. Se găsește la firma Daniel Lajos » Dür Kocsárd » Éles Armin » Färber Lajos și fratele » Nagy Farkas » Fejér Gyula » Hoffmann Otto » Crienfeld Ignácz și alți. De asemenea orice cafeana și cârciumă mai bună.

C. ROTH

fabrică de salamă și articlii de cîrnărie Sibiu-Nagyszeben, Reispargasse

Recomandă specialități de prima calitate de cîrnăși, slănină și articlii de cîrnărie, precum: carne fină (kaiserfleisch), slănină cu aiu, cîrnă, carmanadlă, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă măieși și sîngerete; specialități de măieși și sîngerete, pastete de carne, caș de porc; slănină pentru muncitori în cantitate peste 25 kigr., și untură curată de porc topită în vase, ș. a. La comande mari prețuri mici.

Expediare cu poșta sau cu trenul. — Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și cu informațiuni la dorință servim gratis și franco. Comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofoaen, la

FALKIMRE se pot plăti

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoare.

Cu stimă: Falk Imre, Kolozsár, str. Deák Ferencz nr. 30.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficianți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

SCHAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic,
pentru zidiri, instalare de apeduct și canalizare în
ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.

Pregătește cordoane pentru râuri, trepte
și balcoane, vetre de fier din fier fâurit.

Atelier de instalare:

Rățele de țevi pentru apeduct. Jațuri
făă miros. Pissoare, spălătoare, odăi
de baie și aranjare de ori-ce sistem
— pentru încălzire centrală. —

NOUȚATE! Mode de cogulare de autogen
sau automat cu ajutorul acetilenului sau oxi-
genului, prin ce obiectele stricate pregătite din
fier fâurit, oțel, fier vărsat și aramă în modul
acesta se pot repara ușor, conform scopului.

Oltoi și vlăstare de vie!

Deja de acum mă angajez pentru expedi-
ere pentru toamna anului acesta sau pentru
primăvara anului viitor.

Prin lărgirea stabilimentului meu sunt
nevoit a opera în comun în asociere cu
proprietarii de vie sau cu neguțătorii.

Corespondență în limbile: română, ger-
mână și ungurească. Adresa:

Alexandru Szűcs fiul, proprietar de vie
Bihardiőszeg

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ

ACTIV

1910.

20 Martie 72 Martie.

88391159	Reserva metalică Aur	90899690
31626993	" Trate Aur	37875500
71434	Argint și diverse monete	
68971	Portofoliu Român și Străin	
66601	*) Impr. pe ef. publice	10269100
74407	" " " în cont cor.	17431791
99924	Efectele Capital. Social	
96433	Efectele fondului de rezervă	
17711	" " " amortizarea imob. și material	
72018	Imobili	
704434	Mobilier și Mașini de Imprimerie	
513839	Cheltueli de Administrațiune	
621210	Deposite libere	
	" " & provisoriu	
533537	Conturi de valori	
431960	Conturi diverse, Sold	

128820787	128775190
1441317	1465172
74428838	67625514
21000000	21000000
11940000	11940000
21000000	21000000
105413160	105364360
41752863	40424563
416222144	413467804

PASIV

3000000	Capital	
6414884	Fond de rezervă	
3893778	Fondul amortizării imobilelor și material	
0411906	Bilete de Bancă în circulațiune	
998268	Profituri și pierderi	
03621210	Dobânzi și beneficii diverse	
	Deposite de retras	
	" " & provisoriu	
	Conturi diverse, sold	

12000000	12000000
28123532	28123832
4150806	4150806
261008820	262852520
894474	976286
105413160	105364360
4631052	
416222144	413467804

Scomptul 5/0. *) Dobânda 5 1/2 0/0.

**S'au ieftinit
cărbunii.**

Care de acum își câștigă
sau abonează cărbuni și
cochs pentru iarnă, eco-

nomisarea 25%
100 Klgr. cărbuni de
piatră de salon de lit. c. 4.—
100 Klgr. cărbuni de
lemn țară praț cor. 6.—
100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4'60.

cor. 4'00.
100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de lit. c. 4.—
100 Klgr. cărbuni de
lemn țară praț cor. 6.—
100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4'60.

Róth József mare neguțător
de cărbuni
Arad, Eötvös-u. 3.
Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru
trierat expediez cărbunii de Prusia de
calitate cea mai bună.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că
pentru
atelierul meu de pălării pentru dame
au sosit pălăriile după fașonul cel mai nou
de Paris și Viena.

On. Doamne sunt rugate a cerceta asortimentul
meu bogat și a mă onora cu comande, asigurând
de un serviciu prompt și prețuri ieftine.

Regând din nou binevoitorul sprijin, sunt

Cu toată stima:

Lazar C.

atelier de pălării de dame
Arad, Andrassy-tér (palatul Minoritan).

— Tot-felul de pâine bună de cartofi din Brașov. —

TENTESCH VILMOS JÁNOS brutărie și pregă-
titor de alimente.
:- Brașov—Brassó, Közép u. 23. (Ó-Brassó). :-

Gus- tuoașă.	Specialități de prăjituri: pesmet (biscuit) de ovăs și grâu pentru sănătate, pâine lată pentru diabeti, pâine de ovăs pentru reconvalescenți, pâine Graham, prăjituri cu nuci Graham, pâine de nuci Graham, pesmet (zwiebak) de nuci Graham, pesmet (zwiebac) de slăd de nuci Graham, pâine fină și dură Graham pentru anemici — și suferinzi de stomach și pentru nutrirea pruncilor. — Cafea-caramel-cereale poame, extracte de nucă (unt de nucă).	Nutri- toare.
	Ușoară de mistuit.	Distins la expoziția internațională a bru- tarilor în anul 1907, din Budapesta cu medalia de aur și la expoziția interna- țională de igienă din Paris cu medalie de aur și cu dipl. de on. Catalog gratuit.

Specialități de prăjituri și pesmet (zwieback) de Brașov.

Sănătatea este comoră cea mai prețioasă

Prima atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.
Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate propriu din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Fleischer gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

● Artefactele de Granit ●
● și peatră de Var. ●

Knott József, Majdán.

● Prima fabrică Lugoșană de Cement și ●
● Intreprindere pentru lucrări de Beton. ●

● Intreprinzător de clădire. ●
● Telefon nr. 119. ●

● Cancelaria Fabricii de Cement și clădire: ●
● LUGOȘ, str. Buziașului, vis-à-vis de casa vamel.

● Artefactele mele sunt aranjate cu ●
● cele mai nouă mașini sfărmoare, ●
● prelucrătoare și lustruitoare de ●
● peatră și întreprind ori-ce lucrări ●
● de piatră în granit sau în ●
● platră de var. Pe comande furnizez ●
● în cel mai scurt timp pietrii și lespezi ●
● de peatră prelucrate. Lucrări de ●
● sculptorie se pregătesc după desem- ●
● nuri cu cea mai mare punctualitate. ●
● Furnizez: bolovan, peatră cioplită, ●
● prund de granit și sfărâmături de ●
● granit pentru prunduire de drum, ●
● precum și la tot felul de lucruri de par- ●
● dositor, pietrii de acoperit și mărginit.

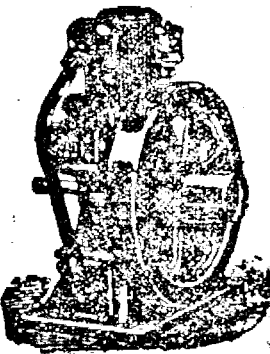
— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 313. —

Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

SCHMEREK & SZABÓ

— Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea mașinilor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Ardupuri p. trier. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiță. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articli tehnici. Filte magnetice. Unsoar. Material de condensatiune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios —
— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 313. —

:: Prăvălia de coloniale și delicate

Lázár Gyula

Arad, Piața Andrassy Nr.

Isi recomandă magazinul bogat asortat cu mărfuri mixte și coloniale, cel mai bun ceal, rom, ori-ce ape minerale vinuri din țară și străinătate, șampanie și coniac unguresc și francez pe lângă prețuri convenabile. La cumpărături în bani gata, scadență de 2%. Impachetare gratuită. Comande din provincie se efect. prompt. Asigurând preț onorabil public de serviciul cel mai coulant, semnez cu stimă:

Lázár Gyula.

Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă primăvară de 2—3—4 ani.

B r a z i,

Tufe decorative și
Plante decorative

iernatice,

de diferite soiuri etc.

10.000 bucăți de
trandafiri,

de 1, 2, și 3 ani, cu
trunchiu nalt.

In prăvălia mea de flori

(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)

se pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte frumoase cu prețuri ieftine.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și în

Farkas Antal

mare stabiliment comercial și grădiniște

Gluj—Kolozsvár, Téglás-u Nr. 15

ZOMBOR SANDOR ortoped și fabricant de instrumente medicale

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni medici, că deschis în Oradea-mare—Nagyvárad Uri utca nr. 26 un atelier pentru instrumente medicale,

conform cerințelor moderne de azi, unde se pregătesc tot-felul de instrumente specialiste și alte mașini de brânză aceasta și primese și repararea, - ascuțirea, lustruirea și nichelarea acestora. — Pregătesc după cel mai nou sistem aranjamente de spital, mese pentru

operație și pentru minare, du apuri pe instrumente speciale de legat, precum membre artificiale și șini ortopedice pentru umblat și pentru dreptarea corpului. Comandele din provincie se execută prompt și conștiințios.

Dengelegi Ferencz

croitor pentru domni
Arad, str. Zrinyi,
(casa băncii - Arad elso takarékpénztár).

Pregătește totfelul de haine pentru domni, după croiul cel mai modern. Are în depozit tot-felul de stofe, atât din patrie cât și străinătate. Prețuri moder.

STAMM EDE succesor RESCH FERENCZ,

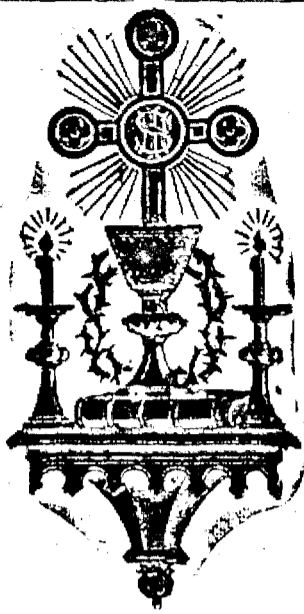
Atelier de mașini de cusut și biciclete
în TEMESVAR, strada Merczi 4.

Are magazin de mașini de cusut PFAPP de toată mărimea și cu prețurile moderate. Mare asortiment de Goarne. Prețurile se pot solvi și în rate.

Gramofoane și Patrone veritabile, precum de cele fără diaphazon. Telefon nr. 459. Preț-curent gratuit.

IOSEF JIKELI

SIBIU, str. Cisanădiei Nr. 47.
Telefon Nr. 190.

neguțările pentru articli de sticlă, porcelan și metal; farfurii și blide înflorate, rame pentru icoane, globuri și lămpi, oglinzi și gloze de sticlă.

Recomandă scule bisericești:

Cupă și vas de botez; Potire argintate pe dinăuntru aurite; Cădelnița; Caldărușe pentru apă sfințită; Candele de perete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar; Candelabre. Ieftin de tot: Candelabru aurit, pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—
— La dorință se vește cu catalog gratis și franco. —

In atențiunea damelor! S'a isprăvit cu fața urâtă! Alfia americană contra petelor.

Este cel mai bun, dur și nestricăcios remediu contra petelor, a phitiridisului și a tuturor necurățiilor din față. Este singurul remediu nelotrecut încă, recomandat de mai multe celebrități medicale, pentru curățirea de pe, phitiridis și ephelides. În străinătate se exportă en-gros.

Un borcan costă 2 cor. și poartă poșta 20 filen. Se găsește exclusiv la **MOISĂȘ ȘTEFĂȘ** Farmacie la Babeli Sânti în inventator și fabricant: **MOISĂȘ ȘTEFĂȘ** Sibiu, Fânt. 42.

Dacă voți să cumpărați mezeluri și șuncă
— din loc curat și pregătite gustos —

Să vă adresați:

la fabrica de măcelărie și cărnărie cu putere electrică (fond. în a. 1879) a lui

ASZLOCZKY TESTVÉREK

CLUJ — KOLOZSVÁR, Mátyás király tér 23. (Iparospalota)

unde se pot căpăta zilnic următoarele mezeluri:

Șuncă	Cărnați șuncă	Galantini de mai
Șuncă	Rollui-șuncă	Mosaic
Șuncă	Rusesc	Picior umplut
Șuncă	Rollat rusesc	Mortadella
Șuncă	Paranen	Gottha
Șuncă	Măieș rece	Mensel
Șuncă	Caș rece de măieș	Caș de limbă
Șuncă	Pastete de mai	Sângerete cu slănină
Șuncă	Rollui de pept	Limbă umplută
Șuncă	cu felurite umplături ș.a.	Rollui de carne
Șuncă	cu sângerete, mai, limbă.	Galantin de vițel
Șuncă	Triță de carne	Pastete de ciuperci
Șuncă	Cracovean	Pastete de mai de glieci

Comandele, atât cele din provincie cât și cele din loc, se execută prompt și în calitate neexceptionabilă.

Recomandăm preparate proprii, precum și șuncă de Cașovia și Praga, carne fină, slănină albă, afumată, ardeiată, fiartă și pentru unsoare și unsoare proaspătă de porc.

Cărnuri proaspete, ș. a. carne de vită, de vițel mare și săgător, zilnic carne de porc și de miel dimiteața dela orele 6—1 și d. a. dela 9—8 1/2.

Nou atelier de fotografiat în Cluj,

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 26.

Lângă apotheca lui Hinta.

Am onoare a aduce la plăcută cunoștință on. public, că mi-am deschis nou atelier de fotografiat în piața Mátyás Király 26 și e aranjat după recerintele timpului modern, provăzută cu cele mai noi mașinării, stă la dispoziția on. public. — În atelier se pregătesc fotografii protalbin, lucii și matt, — chipuri de platin, aquarel, pigment și argint-brom. — Recomand în deosebi specialele mele fotografii de copii, pentru cari la expoziția regnicolară am fost distins cu medalia de aur. — De altcun pregătesc și tablouri, grupe etc. în execuțiile cele mai noi și moderne.

Atelierul e deschis și în dumineci și sărbători.

Cu deosebire stimă:

Csizhegyi Sándor, fotograf.

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Reisper-gasse Nr. 7—9,
al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări; pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot-felul de reticole, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

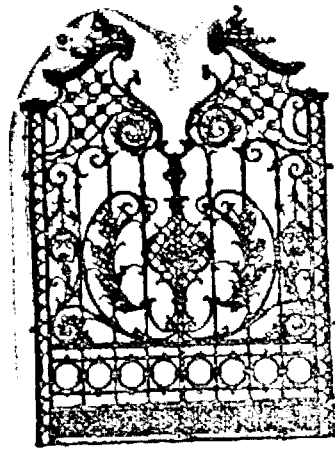

B. Bak Sándor

lăcătar și zidar specialist

Kolozsvár, Malom-u. nr. 16.

Recomandă vărteje pentru ferestri sistem Szultzberger, sunt cele mai bune — reprezentanță pentru părțile ardelene.

In nou zidita fabrică se execută:

tot-felul de lucrări de lăcătar, fiere pentru zidiri, compoziții de fier, gratii și lucrări de fier, etc. gratii și lucrări specialiste de faur. — Telefon nr. 508.

MEGYERI IMR

văpsitor de haine, curățitor de
mic, broderie, și institut pentru
spălatul rufelor cu aburi,
ALBA IULIA - Gyulafehérvár
Széchenyi-u. (lingă biserica călugărească)
Primește curățiri lucioase și fine, cură-
răire de trusouri, albituri de des-
de masă și de pat, perdele și or-
lucruri din brânza aceasta cu prețuri
foarte moderate. Curățire și clos-
torie chimică de tot-felul de haine
pentru bărbați și femei, pardesii se
a le desface, apoi materiile de moale
perdele, dantele etc., cu prețurile ca-
mai moderate.

Decorat cu medalie de Argint la Expoziția Română București 1906

Onorat Cler român!

Am onoare a aduce la cunoștința mult onoratului Cler Român că, la cererea mai multor domni preoți, cari din inimă curată doresc sprijinirea meseriașilor români, mi-am provăzut subscrisul, depozitul meu cu tot felul de

• Pălării preoțești •

pe cari la comandă, le trimet ori și unde pe lângă prețurile cele mai convenabile. In deosebi recomand modelul nou de pălărie de mătase (păroase) făcut de mine după gustul dlui Dr. Miron E. Cristea, care model prinde bine ori ce față. Cu demnitatea Domniei Sale l-am și numit:

„Model Dr. Cristea“.

Este frumos, elegant și de sigur va satisface gustului fiecărui Domn preot acest dragălaș model.

Tot odată fac cunoscut Onor. Cler Român, că acest adevăratul „Model Dr. Cristea“ numai la mine se poate procura, căci nici nu le este permis la alte firme să facă acest model ci numai mie singur, cumpărând dela alte firme străine aceste pălării va fi numai imitații atât în calitate cât și în format. **Prețul 9 cor. 40 fil.**

Pălării preoțești linse calitate fină **7 cor.** Cutia și porto 1 cor. 20 fil., trimit ori și unde cu rambursă sau primind banii înainte, neconvenindu-i vreunui domn preot, pălăria primită se poate înapoia, și momentan restitui paralele.

Fesuri preoțești pentru iarnă, prețul **5 cor.**

In speranță că onor. Cler Român va da sprijinul cuvenit unicului pălărier român, și va cumpăra mai bucuros dela firmă română ca dela firme străine, semnez

Cu deosebită stimă:

A. Meșotă,

pălărier român.

Brașov, str. Orfană 3.

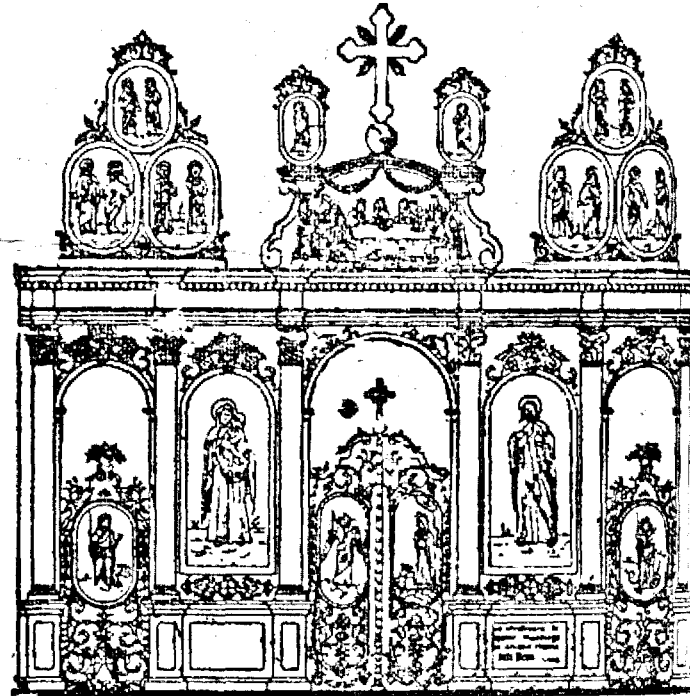
Fondată la 1870.

Fondată la 1870.

— Edificător de altare și iconostase bisericesti

Komáromi László

Rákospalota (I. Budapesta) Str. Főut 40.

Edifică și aranjază pe deplin:

altare, iconostase, icoane, statuie, strane, amvoane, scaune (bănci) bisericesti,

Renovez pe deplin, ori în parte bisericile pe care prețuri foarte ieftine. Poftim pe ori-cine să binevoiască compara prelinnarele mele cu ori-care din străinătate.

LIMONATA KRISTÁLY

se poate purta în buzunar,
e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă în orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește — fabrica de limonată Kristály a lui —

KERTESZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.